# ROZSUDEK SOUDU (čtvrtého rozšířeného senátu)
15. června 2005 *

Ve věci T-171/02,

**Regione autonoma della Sardegna,** zastoupený G. Aiellem a G. Albenziem, advokáty, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobce,

podporovaný

**Confederazione italiana agricoltori della Sardegna,**

**Federazione regionale coltivatori diretti della Sardegna,**

**Federazione regionale degli agricoltori della Sardegna,**

* Jednací jazyk: italština.

se sídlem v Cagliari (Itálie), zastoupenými F. Ciullim a G. Dorem, advokáty,

vedlejšími účastníky,

proti

**Komisi Evropských společenství,** zastoupené V. Di Buccim, jako zmocněncem, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalované,

jejímž předmětem je návrh na zrušení rozhodnutí Komise 2002/229/ES ze dne 13. listopadu 2001 o režimu podpor, který region Sardinie (Itálie) zamýšlí provést za účelem restrukturalizace podniků v obtížích v odvětví chráněných zemědělských plodin (Úř. věst. 2002, L 77, s. 29),

SOUD PRVNÍHO STUPNĚ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
(čtvrtý rozšířený senát),

ve složení H. Legal, předseda, V. Tiili, A. W. H. Meij, M. Vilaras a N. J. Forwood, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: J. Palacio González, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 1. července 2004,

vydává tento

## Rozsudek

### Skutečnosti předcházející sporu

1 Dopisem ze dne 12. ledna 1998 italské orgány oznámily Komisi projekt režimů podpor stanovený rozhodnutím č. 48/7 Giunta regionale della Sardegna (regionální vláda Sardinie) ze dne 2. prosince 1997 schvalujícím „regionální plán restrukturalizace podniků v odvětví chráněných zemědělských plodin" (dále jen „projekt"). Komise obdržela toto oznámení dne 15. ledna 1998.

2 Tento projekt zaprvé předvídal režim podpor na restrukturalizaci.

3 Pro tento režim byly způsobilé sardinské malé zemědělské podniky (MZP) v obtížích. Kritéria umožňující určit obtíž ve smyslu projektu byla pro dotyčný

MZP jednak existence „průměrné ztráty za zúčtovací období alespoň 25 % čistého zisku během posledních třech hospodářských let", a jednak „zadlužení z důvodu pohledávek splatných k 31. prosinci 1996, překračující 30 % kapitálu podniku". Podle italských orgánů přibližně 500 sardinských MZP splňovalo tato kritéria.

4 Pro využití režimu podpor musely způsobilé podniky splňovat řadu podmínek, mezi které patřilo „předložení plánu restrukturalizace uvádějícího možnosti odměny všech produkčních faktorů za běžných provozních podmínek, jakož i dosažení zisku za zúčtovací období" a „likvidace části činností, struktur a majetku podniku, jestliže to [bylo] nezbytné k dosažení hospodářské a finanční rovnováhy podniku".

5 Dotčeným odvětvím bylo odvětví chráněných hospodářských plodin. Dotyčnými produkty byly různé druhy zeleniny, ovoce, hub, rostlin a květin pěstovaných ve skleníku.

6 Zaprvé plánovanými podporami byla opatření na restrukturalizaci uvedených způsobilých podniků. Tato opatření měla být přijata buď věřitelskými bankovními ústavy zúčastněných podniků (vzdání se úroků a úroků z prodlení z pohledávek splatných k 31. prosinci 1996; vzdání se úroků z prodlení z pohledávek splatných mezi 1. lednem 1997 a uzavřením smlouvy o novém splátkovém kalendáři), nebo regionálními orgány (částečné převzetí částky jistiny dluhu tvořeného pohledávkami splatnými k 31. prosinci 1996; bonifikace úroků z pohledávek, které budou splatné nebo které vzniknou po 31. prosinci 1996). Část nákladů na tato opatření převzatých regionálními orgány činila 75 % celkového dluhu tvořeného pohledávkami splatnými k 31. prosinci 1996 bez úroků z prodlení dlužných věřitelským bankovním ústavům. Jejich maximální trvání bylo stanoveno na patnáct let.

7 Zadruhé byl plánován příspěvek k tíži ztraceného kapitálu na různá investiční opatření týkající se produkčních nástrojů (instalace ochranného zařízení, provzdušňovacího zařízení, klimatizačního zařízení, izolačního zařízení, odvodňovacího a zavlažovacího zařízení a uvedení do souladu s právními předpisy nebo nahrazení zastaralého zařízení). Tato investiční opatření byla popsána jako „nevyhnutelná" pro restrukturalizaci. Část nákladů na tato opatření převzatých regionálními orgány činila 75 % celkových způsobilých nákladů. Jejich trvání bylo popsáno jako doba „nezbytná pro jejich realizaci".

8 Zatřetí byla plánována opatření technické pomoci, profesního vzdělávání a poradenství poskytovaná Ente regionale di sviluppo e assistenza tecnica in agricoltura (regionální úřad pro rozvoj a technickou pomoc v zemědělství). Tato opatření byla poskytována jako „obvyklé služby", jejichž výkon „neměl za následek dodatečné náklady". Jejich trvání bylo označeno jako „neomezené".

9 Celková částka veřejných zdrojů vyčleněných na financování režimu podpor na restrukturalizaci činila 60 miliard italských lir (ITL), tj. přibližně 30 milionů eur. Maximální částka podpory, která mohla být udělena každému podniku, který z ní mohl mít prospěch, činila 600 milionů ITL, tj. přibližně 300 000 eur.

10 Zadruhé se projekt zmiňoval o záměru oznámeném Italskou republikou stanovit pro MZP v dočasných a závažných finančních obtížích podpory na záchranu „které mohou být přiděleny ve formě záruky nebo ve formě poskytnutí úvěru na minimální částku s obvyklou sazbou nebo v každém případě vypočtené v závislosti na setrvání podniku v provozu do fáze restrukturalizace".

11 Dopisem ze dne 1. února 1999 Komise Italské republice oznámila své rozhodnutí zahájit formální vyšetřovací řízení stanovené v čl. 88 odst. 2 ES. Italské orgány obdržely tento dopis dne 4. února 1999.

12 Dopisem ze dne 14. září 2001 italské orgány požádaly Komisi, aby přijala rozhodnutí ve lhůtě dvou měsíců podle čl. 7 odst. 7 nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku [88 ES] (Úř. věst. L 83, s. 1; Zvl. vyd. 08/01, s. 322). Komise obdržela tento dopis dne 17. září 2001.

13 Dne 13. listopadu 2001 Komise přijala rozhodnutí 2002/229/ES o režimu podpor, který region Sardinie (Itálie) zamýšlí provést za účelem restrukturalizace podniků v obtížích v odvětví chráněných zemědělských plodin (Úř. věst. L 77, s. 29, dále jen „rozhodnutí"), které bylo zveřejněno dne 20. března 2002.

14 Rozhodnutí v článku 1 prohlašuje, že projekt je neslučitelný se společným trhem a nemůže být proveden.

## Řízení a návrhy účastníků řízení

15 Návrhem došlým kanceláři Soudu dne 6. června 2002 podal Regione autonoma della Sardegna tuto žalobu.

16 Věc byla původně přidělena prvnímu rozšířenému senátu a poté, jelikož soudce zpravodaj byl přidělen ke čtvrtému senátu z důvodu změny složení senátů Soudu od 1. října 2003, čtvrtému rozšířenému senátu.

17 Návrhem došlým kanceláři Soudu dne 8. srpna 2002 Confederazione italiana agricoltori della Sardegna, Federazione regionale coltivatori diretti della Sardegna a Federazione regionale degli agricoltori della Sardegna podaly návrh na vstoupení do řízení jako vedlejší účastníci na podporu návrhů žalobce. Tento návrh na vstoupení do řízení byl oznámen účastníkům řízení. Ti nepředložili vyjádření ve lhůtě stanovené za tímto účelem.

18 Usnesením ze dne 9. prosince 2002 předseda prvního rozšířeného senátu Soudu vyhověl návrhu na vstoupení do řízení. Vedlejší účastníci předložili svá vyjádření kanceláři Soudu dne 5. února 2003.

19 Řeči účastníků řízení a jejich odpovědi na otázky položené Soudem byly vyslechnuty při jednání konaném ze dne 1. července 2004. Komise se při této příležitosti vzdala bodu svých návrhů týkajícího se odmítnutí žaloby jako nepřípustné z důvodu jejího opožděného podání. Byl o tom učiněn zápis do protokolu.

20 Žalobce navrhuje, aby Soud:

— zrušil rozhodnutí;

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

21 Vedlejší účastníci navrhují, aby Soud:

— zrušil rozhodnutí;

— podpůrně zrušil rozhodnutí „v rozsahu, v němž nestanoví, že podpory jsou legální do výše částky 100 000 eur na podnik“;

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

22 Komise navrhuje, aby Soud:

— žalobu zamítl;

— uložil jednak žalobci náhradu nákladů řízení, a jednak vedlejším účastníkům náhradu vlastních nákladů řízení a nákladů Komise vynaložených z důvodu jejich vedlejšího účastenství.

## Právní otázky

A – *K návrhům na zrušení rozhodnutí v plném rozsahu*

23 Na podporu svých návrhů směřujících ke zrušení rozhodnutí v plném rozsahu se žalobce podporovaný vedlejšími účastníky v podstatě dovolává osmi žalobních důvodů vycházejících z:

— porušení bodu 4.1 prvního pododstavce sdělení Komise 97/C 283/02 ze dne 19. září 1997 o hlavních zásadách Společenství pro státní podpory na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích (Úř. věst. C 283, s. 2, dále jen „hlavní zásady");

— porušení článku 88 ES;

— nepřiměřeného trvání správního řízení;

— porušení zásady ochrany legitimního očekávání;

— porušení článku 253 ES;

— nedostatku řádné péče;

— porušení čl. 87 odst. 3 písm. c) ES a hlavních zásad;

— porušení čl. 7 odst. 4 nařízení č. 659/1999.

24 Mimoto vedlejší účastníci navrhují, aby Soud „podpůrně prohlásil nepoužitelnost protiprávních ustanovení ve smyslu článku 241 ES" a dovolávají se v podstatě čtyř dalších důvodů vycházejících z:

— porušení práva být vyslechnut;

— porušení čl. 87 odst. 2 písm. b) ES;

— porušení článku 158 ES a prohlášení č. 30 o ostrovních regionech připojeného k závěrečnému aktu Amsterodamské smlouvy;

— porušení směrnice Rady 72/159/EHS ze dne 17. dubna 1972 o modernizaci zemědělských podniků (Úř. věst. L 96, s. 1) a směrnice Rady 75/268/EHS ze dne 28. dubna 1975 o salašnickém hospodaření a hospodaření ve znevýhodněných oblastech (Úř. věst. L 128, s. 1)

25 Je třeba postupně přezkoumat tyto dvě skupiny žalobních důvodů.

1. *Ke společným žalobním důvodům žalobce a vedlejších účastníků*

a) K žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení bodu 4.1 prvního pododstavce hlavních zásad

Argumenty účastníků řízení

26 Podle žalobce podporovaného vedlejšími účastníky Komise nedodržela obvyklou lhůtu dvou měsíců, kterou si uložila v bodě 4.1 prvním pododstavci hlavních zásad pro řádné dokončení kontrolního řízení o projektech režimů podpor na restrukturalizaci malých a středních podniků (MSP).

27 Komise tento žalobní důvod odmítá.

Závěry Soudu

28 Bod 4.1 první pododstavec hlavních zásad zejména uvádí, že Komise „povolí" projekty režimů podpor na záchranu nebo restrukturalizaci MSP nebo MZP a „učiní tak v obvyklé lhůtě dvou měsíců od obdržení úplných informací, ledaže se na předmětný režim podpor vztahuje zrychlené povolovací řízení, kdy Komise disponuje dvaceti pracovními dny". (*neoficiální překlad*)

29 Tento výraz a tuto větu je třeba vykládat v kontextu procesních ustanovení stanovených Smlouvou v oblasti kontroly státních podpor. Indikativní pravidla, kterými se Komise může vybavit za účelem upřesnění praxe, kterou zamýšlí v této oblasti sledovat, se totiž nemohou odchylovat od ustanovení Smlouvy (rozsudky Soudního dvora ze dne 24. února 1987, Deufil v. Komise, 310/85, Recueil, s. 901, bod 22, a ze dne 13. června 2002, Nizozemsko v. Komise, C-382/99, Recueil s. I-5163, bod 24).

30 Pro účely kontroly nových podpor, které členské státy hodlají zavést, rozlišuje článek 88 ES předběžné posouzení a formální vyšetřovací řízení.

31 Předběžné posouzení upravené v čl. 88 odst. 3 ES má pouze za cíl poskytnout Komisi lhůtu k uvážení a k vyšetření dostatečnou k tomu, aby si utvořila první názor na projekty, které jí byly oznámeny, za účelem přijetí rozhodnutí, že tyto projekty buď nejsou podporami, nebo že jsou slučitelné se společným trhem, nebo že existují v této věci pochybnosti, které ji nutí přistoupit k důkladnému přezkumu (rozsudky Soudního dvora ze dne 11. prosince 1973, Lorenz, 120/73, Recueil, s. 1471, bod 3, a ze dne 3. května 2001, Portugalsko v. Komise, C-204/97, Recueil, s. I-3175, bod 34). S ohledem na zájem dotčeného členského státu na rychlé uzavření tohoto posouzení má toto posouzení v zásadě naléhavou povahu a z tohoto důvodu je pro něj stanovena závazná lhůta dvou měsíců, která počíná běžet od obdržení úplného oznámení Komisí (výše uvedený rozsudek Soudního dvora Lorenz, bod 4, a rozsudek ze dne 28. ledna 2003, Německo v. Komise, C-334/99, Recueil, s. I-1139, body 49 a 50).

32 Co se týče formálního vyšetřovacího řízení upraveného v čl. 88 odst. 2 prvním pododstavci ES toto řízení je nevyhnutelné, pokud Komise nenabude na konci předběžného posouzení přesvědčení, že projekt nepředstavuje podporu nebo přestože podporu představuje, je slučitelný se společným trhem. Toto řízení směřuje tedy jednak k tomu, aby bylo Komisi umožněno úplně objasnit všechny údaje týkající se věci tím, že se před vydáním konečného rozhodnutí obklopí, jak je to její povinností, všemi nezbytnými stanovisky, a jednak k ochraně práv třetích osob

majících případně na věci zájem tím, že jim umožní být vyslechnuty (rozsudky Soudního dvora ze dne 20. března 1984, Německo v. Komise, 84/82, Recueil, s. 1451, bod 13; ze dne 14. listopadu 1984, Intermills v. Komise, 323/82, Recueil, s. 3809, bod 17, a Portugalsko v. Komise, bod 31 výše, bod 33).

33 Z uvedeného vyplývá, že projekt režimu podpor na restrukturalizaci MSP může být povolen Komisí ve lhůtě uvedené v bodě 4.1 prvním pododstavci hlavních zásad pouze za předpokladu, že na konci této „obvyklé lhůty dvou měsíců", to znamená lhůty, která je jí poskytnuta pro předběžné posouzení, bude mít Komise za to, že buď opatření, která projekt stanoví, nejsou podporami, nebo že jsou podporami, jejichž slučitelnost se společným trhem nevyvolává žádné pochybnosti. Jestliže naopak Komise nemůže dojít k takovému závěru, přísluší jí zahájit formální vyšetřovací řízení.

34 Tento výklad je mimoto potvrzen větou, která popisuje lhůtu dvaceti pracovních dnů stanovenou ve sdělení Komise 92/C 213/03 ze dne 2. července 1992 o zrychleném povolovacím řízení pro režimy podpor [MSP] a pro změny stávajících režimů (Úř. věst. C 213, s. 10), na které se hlavní zásady odkazují. Text druhého a posledního pododstavce tohoto sdělení totiž ukazuje, že i v případě, kdy projekt režimu podpor splňuje všechny podmínky, na které je vázán prospěch z lhůty dvaceti pracovních dnů, je to pouze „v zásadě", že se Komise zavazuje nevznášet námitky po této lhůtě, zachovajíc si tak plnost své pravomoci „vyjádřit se", to znamená případně přijmout rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení a na konci tohoto řízení přijmout kladné, podmínečné nebo záporné konečné rozhodnutí.

35 Jelikož se tak bod 4.1 první pododstavec hlavních zásad omezuje na odkaz na lhůtu použitelnou na předběžné posouzení upravené článkem 88 ES, jak je vyloženo Soudním dvorem, je namístě zamítnout projednávaný žalobní důvod stanovený jako samostatný důvod a přezkoumat žalobní důvod vycházející z porušení tohoto ustanovení.

b) K žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení článku 88 ES

Argumenty účastníků řízení

36 Podle žalobce Komise stupňovala své žádosti o doplňující informace namísto toho, aby je shromažďovala, a z tohoto důvodu porušila cíl předběžného posouzení upraveného v čl. 88 odst. 3 ES, které má naléhavou povahu, zejména pokud se projekt týká jako v projednávaném případě podniků v obtížích.

37 Podle vedlejších účastníků Komise rozhodla zahájit formální vyšetřovací řízení stanovené v čl. 88 odst. 2 prvním pododstavci ES po uplynutí lhůty dvou měsíců, která je jí za tímto účelem poskytnuta, a tudíž ve věci režimu podpor, který z toho důvodu již existoval.

38 Komise tyto argumenty odmítá.

Závěry Soudu

39 Argumenty žalobce, které se týkají průběhu předběžného posouzení a argumenty vedlejších účastníků, které se týkají podmínek přijetí rozhodnutí zahájit formální vyšetřovací řízení, musejí být posouzeny s ohledem na zásady zakotvené před vstupem nařízení č. 659/1999 v platnost. To totiž vstoupilo v platnost dne 16. dubna 1999, kdy formální vyšetřovací řízení již probíhalo.

40 Zaprvé a jak to bylo připomenuto během přezkumu předchozího žalobního důvodu, je pro předběžné posouzení stanovena závazná lhůta dvou měsíců, která počíná běžet od obdržení úplného oznámení Komisí. Aby oznámení bylo úplné, postačuje, aby ve své počáteční formě nebo po odpovědích dotyčného členského státu na žádosti Komise obsahovalo informace nezbytné pro umožnění Komisi utvořit si první názor na slučitelnost projektu, který jí byl oznámen (rozsudek Soudního dvora ze dne 15. února 2001, Rakousko v. Komise, C-99/98, Recueil, s. I-1101, bod 56).

41 Z toho plyne, že jestliže Komise tím, že požaduje informace, které nejsou nezbytné k utvoření prvního názoru (rozsudek Rakousko v. Komise, bod 40 výše, body 61 až 65), nemůže zabránit běhu lhůty dvou měsíců, má naproti tomu právo v souladu s účelem čl. 88 odst. 3 ES zahájit s dotyčným členským státem dialog směřující k tomu, aby mu bylo umožněno doplnit jeho oznámení, pokud nezbytné informace neobsahuje (rozsudky Soudního dvora ze dne 9. října 1984, Heineken Brouwerijen, 91/83 a 127/83, Recueil, s. 3435, body 17 a 18; ze dne 14. února 1990, Francie v. Komise, C-301/87, Recueil, s. I-307, body 27 a 28, a ze dne 19. října 2000, Itálie a Sardegna Lines v. Komise, C-15/98 a C-105/99, Recueil, s. I-8855, bod 44; rozsudek Soudu ze dne 15. března 2001, Prayon-Rupel v. Komise, T-73/98, Recueil, s. II-867, bod 99).

42 V projednávaném případě měla Komise po obdržení počátečního oznámení italských orgánů dne 15. ledna 1998 za to, že nedisponuje všemi poznatky nezbytnými k utvoření prvního názoru. Faxem ze dne 9. března 1998 požádala Italskou republiku, aby jí sdělila první sérii doplňujících informací ve lhůtě čtyř týdnů. Její služby se rovněž setkaly se zástupci žalobce dne 4. června 1998. Faxem ze dne 19. června 1998 Komise požádala italské orgány, aby jí písemně potvrdily informace poskytnuté při příležitosti této schůzky a sdělily jí informace požadované dne 9. března 1998 ve lhůtě čtyř týdnů. Žalobce odpověděl na tyto žádosti dopisem ze dne 27. srpna 1998 předaným italskými orgány Komisi dne 10. září 1998 a obdrženým Komisí dne 15. září 1998. Komise měla stále za to, že nedisponuje

všemi nezbytnými poznatky. Faxem ze dne 19. října 1998 požádala Italskou republiku, aby jí sdělila druhou sérii doplňujících informací ve lhůtě čtyř týdnů. Žalobce na tuto žádost odpověděl dopisem ze dne 12. listopadu 1998 předaným italskými orgány Komisi dne 16. listopadu 1998 a obdrženým Komisí dne 19. listopadu 1998.

43 Uplynula tak lhůta více než deseti měsíců mezi dnem, kdy Komise obdržela počáteční oznámení a dnem, kdy oznámení bylo úplné.

44 Nicméně přezkoumání dopisů vyměněných při této příležitosti vede nejprve ke konstatování, že počáteční oznámení, které má pět stran, obsahovalo pouze mezerovitý a nepřesný popis projektu režimu podpor na restrukturalizaci zamýšleného Italskou republikou, a zejména kritérií způsobilosti pro tento režim, opatření, která se musejí nacházet v plánu restrukturalizace, jenž musí být předložen každým podnikem, který z něho může mít prospěch a individuálních podpor, které jim mohou být poskytnuty. Krom toho oznámení obecně předpokládalo poskytnutí podpor na záchranu. Italské orgány později ustoupily od tohoto poskytnutí, ale až dopisem zaslaným dne 10. září 1998 o tom informovaly Komisi.

45 Dále svými dopisy ze dne 19. června a 19. října 1998 Komise sice položila některé nové nebo doplňující otázky, avšak také zopakovala otázky položené po 9. březnu 1998, na které bylo odpovězeno až dopisem zaslaným dne 10. září 1998. Komise při této příležitosti zejména zopakovala svou žádost směřující k tomu, aby jí byla poskytnuta hospodářská dokumentace, která v oznámení chyběla a na jejíž nezbytnost upozorňovala na schůzce dne 4. června 1998. Sám žalobce uznává, že během předběžného posouzení „Komise a italské orgány přistoupily k výměně dopisů" za účelem „objasnění dosahu a dopadu" projektu.

46 Konečně projekt měl určitou důležitost, poněvadž měl vyřešit obtíže přibližně 500 podniků, tj. okolo čtvrtiny MZP působících v odvětví skleníkových zemědělských plodin v Sardinii, a určitou komplexnost, poněvadž jeho záměrem bylo zavést režim podpor zahrnující různá finanční opatření, která měla být převzata podle případu regionálními orgány nebo věřitelskými bankovními ústavy dotčených podniků, jakož i různá investiční opatření ve prospěch dotčených podniků.

47 Za těchto okolností se Komise právem svými postupnými žádostmi snažila získat od italských orgánů informace nezbytné k utvoření prvního názoru. Pokud členský stát předložil mezerovité a nepřesné oznámení a poté odkládal předložení doplňujících informací a objasnění právem požadovaných Komisí, nemůže být připuštěno, že územněsprávní celky tohoto členského státu mohou vznášet argument týkající se lhůty, která z toho vyplynula.

48 Zadruhé přeměna nové podpory v existující podporu je vázána na dvě nezbytné a dostačující podmínky. První podmínkou je to, že Komise opomene zahájit formální vyšetřovací řízení ve lhůtě dvou měsíců, která počíná běžet od obdržení úplného oznámení, a druhou je to, že dotyčný členský stát předem oznámí provedení svého projektu Komisi (rozsudky Lorenz, bod 31 výše, body 4 a 6, a Rakousko v. Komise, bod 40 výše, bod 84).

49 V projednávaném případě postačuje konstatovat, že žádné předběžné oznámení o provedení nebylo Komisi Italskou republikou oznámeno, takže jedna ze dvou podmínek nezbytných k přeměně projektu na existující režim podpor chyběla, projekt tudíž zůstal novou podporou a v důsledku toho Komise mohla právem rozhodnout o zahájení formálního vyšetřovacího řízení (viz v tomto smyslu rozsudek Soudu ze dne 7. června 2001, Agrana Zucker und Stärke v. Komise, T-187/99, Recueil s. II-1587, bod 39).

50 Žalobní důvod je tudíž třeba zamítnout v plném rozsahu.

c) K žalobnímu důvodu vycházejícímu z nepřiměřeného trvání správního řízení

Argumenty účastníků řízení

51 Maje za to, že správní řízení trvalo nepřiměřeně dlouho, žalobce podporovaný vedlejšími účastníky se dovolává nedodržení přiměřené lhůty a porušení základního požadavku právní jistoty.

52 Komise tento žalobní důvod odmítá.

Závěry Soudu

53 Dodržení přiměřené lhůty ve správním řízení představuje obecnou zásadu práva Společenství (rozsudek Soudu ze dne 27. listopadu 2003, Regione Siciliana v. Komise, T-190/00, Recueil, s. II-5015, bod 136). Mimoto základní požadavek právní jistoty, který brání tomu, aby Komise mohla do nekonečna oddalovat výkon svých pravomocí, vede soud k přezkoumání, zda průběh správního řízení vykazuje zvláště opožděnou činnost tohoto orgánu (rozsudek Soudního dvora ze dne 24. září 2002, Falck a Acciaierie di Bolzano v. Komise, C-74/00 P a C-75/00 P, Recueil, s. I-7869, body 140 a 141, a rozsudek Soudu ze dne 14. ledna 2004, Fleuren Compost v. Komise, T-109/01, Recueil, s. II-127, body 145 až 147).

54 V projednávaném případě průběh předběžného posouzení popsaného v bodě 42 výše ukazuje, že uplynula lhůta delší než dvanáct měsíců mezi obdržením počátečního oznámení Komisí dne 15. ledna 1998 a obdržením dopisu Italskou republikou dne 4. února 1999 oznamujícího rozhodnutí zahájit formální vyšetřovací řízení.

55 Nicméně tato lhůta více než osmi měsíců je dobou mezi zasláním první žádosti o doplňující informace Italské republice dne 9. března 1998 a obdržením posledních požadovaných informací Komisí dne 19. listopadu 1998. Žalobce ve svých písemných podáních uznal, že výměna dopisů v mezidobí umožnila objasnit obsah a dosah projektu. Rovněž při jednání připustil, že časové prodloužení této výměny bylo z velké části způsobeno jeho opožděnými a mezerovitými odpověďmi na otázky položené Komisí. S ohledem na tyto skutečnosti a okolnosti popsané v bodech 44 až 46 výše nemůže být shledáno, že předběžné posouzení trvalo nepřiměřenou dobu ani že Komise jednala zvláště opožděně.

56 Co se týče formálního vyšetřovacího řízení řídí se od vstupu nařízení č. 659/1999 ze dne 16. dubna 1999 v platnost orientační lhůtou 18 měsíců, která může být prodloužena společným souhlasem Komise a dotyčného členského státu, stanovenou čl. 7 odst. 6 tohoto nařízení. Toto nařízení je použitelné na všechna správní řízení probíhající před Komisí ke dni jeho vstupu v platnost s výhradou těch ustanovení, pro která jsou stanovena zvláštní pravidla o vstupu v platnost (rozsudek Soudu ze dne 10. dubna 2003, Département du Loiret v. Komise, T-369/00, Recueil, s. II-1789, body 50 a 51). Toto ustanovení je tudíž v projednávaném případě použitelné.

57 Jelikož je lhůta 18 měsíců stanovená čl. 7 odst. 6 nařízení č. 659/1999 pouze orientační, je třeba přezkoumat, zda průběh formálního vyšetřovacího řízení

ukazuje, že Komise nedodržela přiměřenou lhůtu nebo jednala zvlášť opožděně. Toto řízení proběhlo v tomto časovém sledu:

— 4. února 1999: obdržení dopisu Komise ze dne 1. února 1999 Italskou republikou, kterým ji informuje o svém rozhodnutí zahájit formální vyšetřovací řízení a kterým ji vyzývá k předložení vyjádření ve lhůtě jednoho měsíce;

— 15. června 1999: obdržení vyjádření Italské republiky Komisí;

— 3. července 1999: zveřejnění sdělení Komise 1999/C 187/02 vyzývajícího k předložení vyjádření (Úř. věst. C 187, s. 2);

— 7. prosince 1999: zaslání Komisí a obdržení Italskou republikou žádosti o doplňující informace, které je třeba sdělit ve lhůtě čtyř týdnů;

— 4. července 2000: obdržení žádosti o „prodloužení lhůty pro ukončení řízení" Komisí zaslané Italskou republikou na žádost žalobce;

— 11. července 2000: prodloužení lhůty Komisí o dva měsíce pro účely sdělení informací požadovaných dne 7. prosince 1999;

— 9. února 2001: obdržení informací Komisí požadovaných dne 7. prosince 1999;

— 17. září 2001: obdržení žádosti Komisí o přijetí konečného rozhodnutí ve lhůtě dvou měsíců podle čl. 7 odst. 7 nařízení č. 659/1999 zaslané Italskou republikou na žádost žalobce;

— 15. listopadu 2001: oznámení rozhodnutí Italské republice.

58 Tento časový sled ukazuje, že uplynula lhůta 17 měsíců, jež je kratší než orientační lhůta 18 měsíců stanovená čl. 7 odst. 6 nařízení č. 659/1999, mezi zahájením formálního vyšetřovacího řízení a žádostí o prodloužení této lhůty a že celková lhůta 33 a půl měsíce uplynula do jeho ukončení.

59 Tato celková lhůta je vysvětlena především tím, že Italská republika nedodržela lhůtu jednoho měsíce, která jí byla poskytnuta k předložení jejích vyjádření (lhůta překročena o tři a půl měsíce), lhůtu čtyř týdnů, která jí byla poskytnuta pro sdělení doplňujících informací požadovaných Komisí (lhůta překročena o šest a půl měsíce do žádosti o její prodloužení) a prodloužení lhůty o dva měsíce, které jí bylo povoleno za účelem shromáždění a sdělení těchto informací (lhůta překročena o téměř pět měsíců). I když je skutečností, že Italská republika měla zájem na dodržení těchto lhůt, ale nebyla jejich dodržením vázána, dobu, která uplynula z důvodu jejího chování, je nicméně nezbytné přičíst jí (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 21. března 1991, Itálie v. Komise, C-305/89, Recueil, s. I-1603, bod 30, a rozsudek Regione Siciliana v. Komise, bod 53 výše, bod 138).

60 Mimoto, jestliže se lhůta šesti měsíců, která uplynula mezi obdržením vyjádření předložených Italskou republikou (dne 15. června 1999) a zasláním žádosti o doplňující informace Komisí (dne 7. prosince 1999), a lhůta devíti měsíců, která uplynula mezi obdržením těchto informací (dne 9. února 2001) a přijetím rozhodnutí (dne 13. listopadu 2001) jeví dlouhými, nejsou přesto nepřiměřenými s přihlédnutím zejména k okolnostem popsaným v bodech 46 a 59 výše a k řadě pochybností vyjádřených Komisí v jejím rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení, co se týče slučitelnosti projektu se společným trhem. Komisi tudíž nelze vytýkat, že řízení trvalo nepřiměřeně dlouho.

61 Žalobní důvod je tudíž třeba zamítnout.

d) K žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení zásady ochrany legitimního očekávání

Argumenty účastníků řízení

62 Žalobce tvrdí, že měl legitimní očekávání ohledně slučitelnosti projektu se společným trhem jednak z důvodu rozsáhlé korespondence mezi Italskou republikou a Komisí během správního řízení, a jednak z důvodu výjimečně dlouhého trvání tohoto řízení. Vedlejší účastníci mají za to, že toto legitimní očekávání bylo vyvoláno mlčením Komise během sedmi měsíců od obdržení posledních informací požadovaných na Italské republice během formálního vyšetřovacího řízení.

63 Komise tento žalobní důvod odmítá.

Závěry Soudu

64 Legitimního očekávání ohledně právnosti podpory se v zásadě a až na výjimečné okolnosti lze dovolávat pouze, pokud tato podpora byla poskytnuta v souladu s postupem stanoveným článkem 88 ES (rozsudek Soudního dvora ze dne 20. září 1990, Komise v. Německo, C-5/89, Recueil, s. I-3437, body 14 a 16).

65 Aby podpora byla poskytnuta v souladu s postupem stanoveným článkem 88 ES, je třeba, aby tento postup, který má odkládací povahu, byl ukončen. To má za následek, že pokud formální vyšetřovací řízení bylo zahájeno v souladu s čl. 88 odst. 2 prvním pododstavcem ES, je třeba, aby bylo ukončeno kladným rozhodnutím v souladu s čl. 7 odst. 1 a 3 nařízení č. 659/1999. Legitimního očekávání ohledně právnosti dotyčné podpory se lze tudíž v zásadě dovolávat pouze poté, co Komise takové rozhodnutí přijala a lhůta pro podání žaloby proti tomuto rozhodnutí uplynula (rozsudek Soudu ze dne 14. května 2002, Graphischer Maschinenbau v. Komise, T-126/99, Recueil, s. II-2427, bod 42).

66 V projednávaném případě i kdyby měl žalobce, jenž není hospodářským subjektem, ale územněsprávním celkem a tvůrcem projektu režimu podpor, právo dovolávat se legitimního očekávání, je nezbytné konstatovat, že projekt nikdy nebyl předmětem kladného rozhodnutí a že žádný ze skutkových argumentů dovolávaných účastníky řízení nepředstavuje výjimečnou okolnost, která by dovolovala žalobci ještě před přijetím rozhodnutí se domnívat, že Komise měla za to nebo by měla za to, že tento projekt je slučitelný se společným trhem.

67 Zaprvé dopisy vyměněné během správního řízení zůstaly v mezích dialogu umožňujícího Komisi získat od Italské republiky informace nezbytné k utvoření prvního názoru (viz body 41 až 47 a 55 výše) a poté doplňující informace požadované ve věci dopadu projektu na trh (viz bod 59 výše). Mimoto čtení těchto dopisů vede ke konstatování, že v těchto dopisech ostatně předaných Italskou republikou žalobci Komise stále vyjadřovala závažné pochybnosti, co se týče některých hledisek projektu a ponechávala si své konečné posouzení, jak to připomněla při jednání, aniž by to bylo popíráno.

68 Zadruhé správní řízení se neprodloužilo nepřiměřeně dlouho, jak to ukázalo přezkoumání předchozího žalobního důvodu. Jeho trvání není tudíž *a fortiori* výjimečné.

69 Zatřetí, i když je skutečností, že po obdržení posledních požadovaných informací Komise mlčela po dobu sedmi měsíců až do doby, kdy jí Italská republika požádala o rozhodnutí ve lhůtě dvou měsíců na základě čl. 7 odst. 7 nařízení č. 659/1999, toto mlčení nemohlo být vykládáno jako konkludentní schválení ze strany tohoto orgánu z důvodu jeho povinnosti ukončit formální vyšetřovací řízení konečným rozhodnutím podle čl. 7 odst. 1 téhož nařízení.

70 Žalobní důvod je tudíž třeba zamítnout.

e) K žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení článku 253 ES

Argumenty účastníků řízení

71 Žalobce a vedlejší účastníci tvrdí, že rozhodnutí je postiženo porušením článku 253 ES v rozsahu, v němž obsahuje nedostatečné odůvodnění, co se týče popisu dotčeného hospodářského odvětví a přezkumu dopadu projektu na obchod mezi členskými státy a na hospodářskou soutěž.

72 Komise tento žalobní důvod odmítá.

Závěry Soudu

73 Odůvodnění aktu musí být přizpůsobeno povaze dotčeného aktu a musí z něj být jasně patrno uvažování orgánu, který je jeho tvůrcem, tak, aby bylo zúčastněným stranám umožněno seznámit se s odůvodněními tohoto aktu a soudu vykonat svůj přezkum opodstatněnosti, aniž je nicméně požadováno, aby odůvodnění upřesňovalo všechny relevantní skutkové a právní poznatky, jelikož otázka, zda odůvodnění aktu splňuje požadavky článku 253 ES, musí být posuzována s ohledem nejen na text tohoto aktu, ale také s ohledem na jeho právní a skutkový kontext (rozsudky Soudního dvora ze dne 20. března 1957, Geitling v. Vysoký úřad, 2/56, Recueil, s. 9, 37, a ze dne 22. června 2004, Portugalsko v. Komise, C-42/01, Sb. rozh. s. I-6079, bod 66).

74 V případě rozhodnutí přijatého Komisí z titulu kontroly státních podpor to má zejména za důsledek to, že vyplyne-li z okolností, za kterých je podpora poskytována, že podpora může ovlivnit obchod mezi členskými státy a narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž, přísluší v každém případě Komisi evokovat tyto okolnosti v odůvodnění uvedeného rozhodnutí (rozsudky Soudního dvora ze dne 13. března 1985, Nizozemsko a Leeuwarder Papierwarenfabriek v. Komise, 296/82 a 318/82, Recueil, s. 809, bod 24, a ze dne 29. dubna 2004, Itálie v. Komise, C-372/97, Recueil, s. I-3679, bod 71).

75 V projednávaném případě rozhodnutí ve svém bodu 41 odůvodnění uvádí, že plánované podpory podporují produkci ovoce, zeleniny a rostlin. Berouce v úvahu bod 8 odůvodnění, který vyjmenovává jednotlivé druhy ovoce, zeleniny, rostlin a květin pěstovaných ve skleníku sardinskými MZP, pro které byl projekt určen, tyto údaje dostatečně popisují dotčené hospodářské odvětví.

76 Dále rozhodnutí ve svém bodu 41 odůvodnění uvádí, že Itálie je hlavním producentem zeleniny v Evropské unii a že Sardinie v jejím rámci představuje důležitou oblast produkce a své tvrzení podporuje číselnými údaji. Evokuje tak okolnosti, z jejichž důvodu projekt může ovlivňovat obchod mezi členskými státy.

77 Stejně tak rozhodnutí ve svém bodu 43 odůvodnění uvádí, že podpory na restrukturalizaci podniků v obtížích přesouvají zatížení spojené se strukturálním přizpůsobením těchto podniků na výkonnější podniky a že podporují používání dotací. Odkazuje rovněž na bod 1.1 a bod 2.3 hlavních zásad, které rovněž upravují tuto otázku. Evokuje tak okolnosti, proč projekt narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž.

78 Konečně body 51 a 54 odůvodnění rozhodnutí, které se týkají posouzení slučitelnosti projektu, pokud jde o podmínku stanovenou v bodě 3.2.2 písm. ii) hlavních zásad, předcházení neoprávněnému narušení hospodářské soutěže, doplňují toto odůvodnění tím, že konkrétněji zdůrazňují riziko toho, že projekt má za následek podstatné zvýšení produkce a ovlivnění cen v dotčeném odvětví.

79 Nic tudíž nenasvědčuje tomu, že odůvodnění rozhodnutí neumožnilo pochopit, o jaké odvětví se jedná a jaký má nebo by mohl mít projekt dopad na obchod mezi členskými státy a na hospodářskou soutěž.

80 Žalobní důvod je tudíž třeba zamítnout.

f) K žalobnímu důvodu vycházejícímu z nedostatku řádné péče Komise

Argumenty účastníků řízení

81 Žalobce podporovaný vedlejšími účastníky vytýká Komisi, že se omezila na abstraktní přezkoumání případných dopadů projektu. Konkrétní analýza by ji vedla k závěru, že s přihlédnutím k omezené hospodářské důležitosti odvětví skleníkových plodin v Sardinii, k malému rozměru způsobilých podniků a k nízké částce plánovaných podpor neovlivňuje uvedený projekt obchod a nenarušuje a ani nemůže narušit hospodářskou soutěž.

82 Komise tento žalobní důvod odmítá.

Závěry Soudu

83 Navzdory tomu, že žalobní důvod vychází formálně z nedostatku řádné péče, přezkoumání jeho podstaty ukazuje, že se týká merita rozhodnutí, a nikoliv podmínek, za kterých bylo toto rozhodnutí přijato. Žalobce mimoto při jednání potvrdil, že zpochybňuje „nedostatek řádné péče a opodstatněnost posouzení slučitelnosti projektu", které jsou „meritorní vadou" v tom, že jestliže by Komise „vzala v úvahu skutečnou situaci", „viděla by, že [je] v každém případě nemožné, aby [projekt] narušoval volnou hospodářskou soutěž".

84 Vzhledem k tomu, že žalobce výslovně zpochybňuje body 41 a 43 odůvodnění rozhodnutí týkající se kvalifikace projektu, žalobní důvod musí být posuzován jako by vycházel buď z nesprávného právního posouzení v rozsahu, v němž čl. 87 odst. 1 ES ukládá Komisi určit skutečné dopady projektu na obchod mezi členskými státy a na hospodářskou soutěž, nebo z nesprávného posouzení v rozsahu, v němž v projednávaném případě nebyly splněny podmínky pro použití čl. 87 odst. 1 ES, které se týkají obchodu mezi členskými státy a hospodářské soutěže.

85 Komise nemá nicméně povinnost určit skutečný a faktický dopad projektu podpor nebo režimu podpor, ale musí pouze přezkoumat, zda tento projekt může ovlivnit obchod mezi členskými státy a zda narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž (rozsudky Soudního dvora ze dne 29. dubna 2004, Itálie v. Komise, C-298/00 P, Recueil, s. I-4087, bod 49, a Itálie v. Komise, C-372/97, bod 74 výše, bod 44). V projednávaném případě se tudíž Komise tím, že přezkoumala dopad projektu na obchod mezi členskými státy a na hospodářskou soutěž způsobem evokovaným v rámci předchozího žalobního důvodu, nedopustila nesprávného právního posouzení.

86 Dále ani relativně nízká částka plánovaných podpor, ani malý rozměr způsobilých podniků samy o sobě nevylučují, aby projekt režimu podpor mohl ovlivnit obchod mezi členskými státy a aby narušoval nebo mohl narušovat hospodářskou soutěž (rozsudky Soudního dvora ze dne 17. září 1980, Philip Morris v. Komise, 730/79, Recueil, s. 2671, body 11 a 12; ze dne 21. března 1990, Belgie v. Komise, C-142/87, Recueil, s. I-959, bod 43, a ze dne 29. dubna 2004, Itálie v. Komise, C-372/97, bod 74 výše, bod 53). Stejně tak se to týká omezené důležitosti dotčeného hospodářského odvětví (rozsudky Soudního dvora ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg, C-280/00, Recueil, s. I-7747, bod 82, a ze dne 29. dubna 2004, Itálie v. Komise, C-372/97, bod 74 výše, bod 60).

87 V úvahu totiž mohou přicházet jiné skutečnosti, jako je zvláštní stupeň vystavení konkurenci hospodářského odvětví, ve kterém způsobilé podniky působí (rozsudky Soudního dvora ze dne 11. listopadu 1987, Francie v. Komise, 259/85, Recueil, s. 4393, bod 24, a ze dne 29. dubna 2004, Itálie v. Komise, C-372/97, bod 74 výše, bod 54). Odvětví zemědělství, a zejména ovoce a zeleniny, je přitom vystaveno výrazné konkurenci. Zejména jeho struktura, která se vyznačuje vysokým počtem subjektů malých rozměrů, je taková, že zavedení režimu podpor otevřeného velké části těchto subjektů jako v projednávaném případě může mít dopad na hospodářskou soutěž, i když individuální podpory poskytnuté na základě tohoto režimu jsou nízké částky (rozsudek ze dne 29. dubna 2004, Itálie v. Komise, C-372/97, bod 74 výše, bod 57). Argumenty dovolávané žalobcem a vedlejšími účastníky tudíž samy o sobě nedovolují určit existenci nesprávného právního posouzení v tomto ohledu.

88 Z tohoto hlediska je tudíž třeba žalobní důvod zamítnout.

89 V rozsahu, v němž žalobce uvádí, že popírá posouzení slučitelnosti projektu s ohledem na čl. 87 odst. 3 písm. c) ES, musí být žalobní důvod vykládán, jako by vycházel ze zjevně nesprávného posouzení skutkového stavu v rozsahu, v němž projekt nezměnil podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se

společným zájmem. Použití tohoto ustanovení totiž předpokládá rovněž vzít v úvahu dopad státního opatření na obchod mezi členskými státy a na hospodářskou soutěž (rozsudek Soudního dvora ze dne 14. ledna 1997, Španělsko v. Komise, C-169/95, Recueil, s. I-135, bod 20), jak to mimoto připomínají hlavní zásady v bodě 2.4 druhém pododstavci a v bodě 3.2.2 písm. ii).

90 Z tohoto hlediska se žalobní důvod zaměňuje s následujícím žalobním důvodem, v rámci něhož bude přezkoumán.

g) K žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení čl. 87 odst. 3 písm. c) ES a hlavních zásad

Argumenty účastníků řízení

91 Podle žalobce podporovaného vedlejšími účastníky je přezkoumání slučitelnosti projektu se společným trhem provedené s ohledem na čl. 87 odst. 3 písm. c) ES týkající se podpor, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí, a na hlavní zásady, postiženo nesprávným právním posouzením a zjevně nesprávným posouzením skutkového stavu.

92 Vedlejší účastníci mimoto uplatňují, že Komise porušila body 3.2.3, 3.2.4 a 3.2.5 hlavních zásad.

93 Komise má za to, že všechny tyto argumenty je třeba odmítnout.

Závěry Soudu

94 Komise na základě čl. 87 odst. 3 ES požívá široké posuzovací pravomoci (rozsudky Philip Morris v. Komise, bod 86 výše, bod 17, a ze dne 29. dubna 2004, Itálie v. Komise, C-372/97, bod 74 výše, bod 83).

95 Může se tudíž pro účely jejího výkonu vybavit indikativními pravidly pomocí aktů jako hlavních zásad použitelných v projednávaném případě, pokud tato pravidla neodporují ustanovením Smlouvy. Pokud Komise tento akt přijala, musí se jím řídit (rozsudek Deufil v. Komise, bod 29 výše, bod 22; rozsudek Soudního dvora ze dne 24. března 1993, CIRFS a další v. Komise, C-313/90, Recueil, s. I-1125, bod 36, a rozsudek Nizozemsko v. Komise, bod 29 výše, bod 24).

96 Soudu tudíž přísluší ověřit, že Komise dodržela pravidla, která si stanovila (rozsudek Soudu ze dne 30. ledna 2002, Keller a Keller Meccanica v. Komise, T-35/99, Recueil, s. II-261, bod 77).

97 Jelikož nicméně široká posuzovací pravomoc svěřená Komisi, vyjádřená v projednávaném případě indikativními pravidly přijatými Komisí, s sebou nese komplexní hodnocení hospodářského a sociálního rázu, které musí být prováděno v kontextu Společenství, soud nad těmito hodnoceními vykonává omezený přezkum. Soudní přezkum výkonu této posuzovací pravomoci se omezuje na ověření, že byla dodržena procesní pravidla a pravidla týkající se odůvodnění, jakož i na přezkum věcné správnosti skutkových zjištění a neexistence zjevně nesprávného posouzení skutkového stavu a překročení pravomoci (rozsudek Philip Morris v. Komise, bod 86 výše, bod 24; rozsudek Soudního dvora ze dne 29. února 1996, Belgie v. Komise, C-56/93, Recueil, s. I-723, bod 11; rozsudek Soudu ze dne 6. října 1999, Kneissl Dachstein v. Komise, T-110/97, Recueil, s. II-2881, bod 46).

98 V tomto rámci žalobce a vedlejší účastníci zaprvé kritizují celkové posouzení projektu (bod 45 odůvodnění rozhodnutí), zadruhé posouzení definice podniku v obtížích přijaté projektem s ohledem na bod 2.1 první pododstavec hlavních zásad (bod 46 odůvodnění rozhodnutí), zatřetí neexistenci posouzení slučitelnosti projektu s ohledem na zvláštní pravidla stanovená v bodech 3.2.3, 3.2.4 a 3.2.5 hlavních zásad a začtvrté jeho posouzení s ohledem na obecná pravidla stanovená v bodě 3.2.2 hlavních zásad (body 48 až 58 rozhodnutí).

— K celkovému posouzení projektu

99 Podle žalobce Komise nemohla založit rozhodnutí na skutečnosti, že provádění režimu podpor na restrukturalizaci oznámeného Italskou republikou mohlo z důvodu automatičnosti opatření plánovaných projektem vést k poskytnutí individuálních podpor MZP, které nejsou v obtížích, a které pro něj nejsou tudíž způsobilé.

100 Tento argument vede zaprvé k přezkoumání, zda Komise může přijmout tento důvod na podporu rozhodnutí, které prohlašuje neslučitelnost projektu režimu podpor na restrukturalizaci podniků v obtížích se společným trhem, a zadruhé k posouzení, zda Komise v projednávaném případě mohla přijmout takový důvod na podporu rozhodnutí.

101 Komise může podle čl. 87 odst. 3 ES a po ukončení postupu stanoveného v čl. 88 odst. 2 ES prohlásit prostřednictvím kladného nebo podmínečného rozhodnutí, že projekt režimu podpor je slučitelný se společným trhem. Dotyčný členský stát tudíž nemá povinnost jí oznamovat individuální podpory poskytnuté na základě tohoto režimu, s výhradou podmínek a povinností uložených v tomto ohledu Komisí.

Komise v této věci disponuje širokou posuzovací pravomocí (rozsudky Soudního dvora ze dne 5. října 1994, Itálie v. Komise, C-47/91, Recueil, s. I-4635, bod 21, a ze dne 16. května 2002, ARAP a další v. Komise, C-321/99 P, Recueil, s. I-4287, bod 72).

102 Při posuzování kvalifikace tohoto projektu a jeho slučitelnosti se společným trhem Komise může omezit svůj přezkum na obecné vlastnosti tohoto projektu, jak vyplývají z úplného oznámení, aniž by musela přezkoumávat každý konkrétní případ, na který se projekt vztahuje (rozsudky Soudního dvora ze dne 14. října 1987, Německo v. Komise, 248/84, Recueil, bod 4013, bod 18; ze dne 17. června 1999, Belgie v. Komise, C-75/97, Recueil, s. I-3671, bod 48; Itálie a Sardegna Lines v. Komise, bod 41 výše, bod 51; ze dne 26. září 2002, Španělsko v. Komise, C-351/98, Recueil, s. I-8031, bod 67, a ze dne 29. dubna 2004, Řecko v. Komise, C-278/00, Recueil, s. I-3997, bod 24).

103 Možnost dotyčného členského státu oznámit projekt režimu podpor a, pokud ho Komise schválila poté, co přezkoumala jeho obecné vlastnosti, neoznamovat individuální podpory poskytnuté na základě tohoto projektu s výhradou podmínek a povinností uložených v tomto ohledu, nemůže dovolovat, jak to právem tvrdí Komise, poskytnutí individuálních podpor, které byly prohlášeny za neslučitelné, jestliže byly předmětem individuálního oznámení, neboť by zásada neslučitelnosti podpor vyjádřená článkem 87 ES byla zbavena obsahu. Konkrétně tato možnost nemůže vyústit v poskytnutí individuálních podpor, které i přesto, že jsou v souladu s jedním z cílů stanovených v čl. 87 odst. 3 písm. a) až d) ES, nejsou nicméně nezbytné pro dosažení tohoto cíle (rozsudky Philip Morris v. Komise, bod 86 výše, bod 17; Agrana Zucker und Stärke v. Komise, bod 49 výše, bod 74, a Graphischer Maschinenbau v. Komise, bod 65 výše, bod 34).

104 Komise musí tudíž prověřit, že projekty režimů podpor, jež jsou předmětem jejího přezkumu, jsou koncipovány takovým způsobem, že zaručují, že individuální podpory, které musejí být schváleny ve smyslu jejich ustanovení, jsou vyhrazeny podnikům, které jsou pro ně skutečně způsobilé.

105 Pokud se jeví, že tomu tak není, přísluší Komisi v rámci její široké posuzovací pravomoci vzít to v úvahu a posoudit, jestliže jí to informace, které má k dispozici, dovolují, zda je vhodné přijmout podmínečné rozhodnutí nebo záporné rozhodnutí (viz v tomto smyslu rozsudek Španělsko v. Komise, bod 102 výše, bod 87, a rozsudek Soudu ze dne 22. listopadu 2001, Mitteldeutsche Erdöl-Raffinerie v. Komise, T-9/98, Recueil, s. II-3367, bod 116).

106 V projednávaném případě otázka, zda se Komise mohla domnívat, že se nejednalo o takové projekty, souvisí s otázkou vhodnosti definice podniku v obtížích přijaté projektem, jak to vyplývá z bodu 46 odůvodnění rozhodnutí. Tyto otázky je tudíž třeba přezkoumat společně.

— K posouzení definice podniku v obtížích přijaté projektem s ohledem na bod 2.1 první pododstavec hlavních zásad

107 Žalobce a vedlejší účastníci uplatňují, že bod 46 odůvodnění rozhodnutí týkající se posouzení definice podniku v obtížích přijaté projektem je postižen nesprávným právním posouzením nebo přinejmenším zjevně nesprávným posouzením skutkového stavu. Komise se dopustila nesprávného právního posouzení tím, že se odchýlila od hlavních zásad, jejichž bod 2.1 první pododstavec nepožaduje, aby tato definice byla založena na kritériích, která umožňují konstatovat skutečné zhoršení situace podniků, jež žádají o podporu na restrukturalizaci. Přinejmenším se dopustila zjevně nesprávného posouzení skutkového stavu tím, že nekonstatovala, že kritéria přijatá projektem jsou postačující k dokázání toho, že zúčastněné podniky se nacházejí v hospodářské situaci, která odůvodňuje poskytnutí podpory na restrukturalizaci navzdory případnému zlepšení této situace na konci referenčního období.

108 Bod 2.1 první pododstavec hlavních zásad upřesňuje, že Komise považuje za podnik v obtížích takový podnik, který není schopen zajistit překonání svých obtíží z vlastních zdrojů nebo pomocí finančních prostředků získaných od svých akcionářů nebo prostřednictvím půjčky. Tento bod uvádí různé tendenční ukazatele, které umožňují měřit zhoršení situace tohoto podniku, ke kterým se přidávají různé přesné ukazatele umožňující měřit konkrétní závažnost, jež tato situace může v některých případech mít.

109 Formulace tohoto bodu jasně ukazuje, že se Komise neodchýlila od hlavních zásad, připomínajíc před posouzením definice přijaté v projednávaném případě důležitost, kterou obvykle přiznává ukazatelům, které svědčí o postupném zhoršení obtíží podniků určených k využití režimu podpor na restrukturalizaci. Argument vycházející z nesprávného právního posouzení je tudíž třeba v tomto bodě zamítnout.

110 Dále z bodu 46 odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že na podporu svého posouzení, podle kterého definice podniku v obtížích přijatá v projednávaném případě italskými orgány vedla Komisi k pochybnostem o slučitelnosti projektu se společným trhem, Komise v podstatě podotkla, že použitá kritéria nebyla relevantní a důvěryhodná, neboť byla založena na průměru.

111 Znění bodu 2.1 prvního pododstavce hlavních zásad umožňuje se domnívat, že důležitost přiznaná Komisí tendenčním ukazatelům nutně nezbavuje relevance jiné typy ukazatelů, jako jsou ukazatele založené na průměru typu ukazatelů uvedených v projektu. Tyto ukazatele mohou být nicméně relevantní pouze v případě, že umožňují konstatovat existenci skutečných obtíží a prokazují, že se s nimi způsobilé podniky setkaly. Není-li tomu tak, nelze rozhodnout, že podpory jsou nezbytné pro tyto podniky a pro uskutečnění cíle sledovaného čl. 87 odst. 3 písm. c) ES.

112 V projednávaném případě nelze považovat za zjevně nesprávné rozhodnutí, že přijatá kritéria neumožňovala zaručit, aby přístup k režimu podpor byl vyhrazen podnikům v obtížích ve smyslu bodu 2.1 prvního pododstavce hlavních zásad. Tvrzení žalobce a vedlejších účastníků se totiž v tomto ohledu nezakládají na žádné skutečnosti, která by dovolovala konstatovat existenci zjevně nesprávného posouzení skutkového stavu v tomto bodě.

— K nepoužití pravidel stanovených v bodech 3.2.3, 3.2.4 a 3.2.5 hlavních zásad

113 Pravidla uvedená v bodech 3.2.3, 3.2.4 a 3.2.5 hlavních zásad, jejichž nepoužití vedlejší účastníci vytýkají Komisi, představují „zvláštní ustanovení", s jejichž výhradou se používají „obecné podmínky" vyjmenované v bodě 3.2.2 uvedených hlavních zásad, jak to tento bod uvádí ve svém prvním pododstavci.

114 Zaprvé vedlejší účastníci mají za to, že jelikož Komise věděla o neexistenci nadměrné kapacity v odvětví a nepožadovala snížení kapacity (bod 53 odůvodnění rozhodnutí), měla konstatovat, že projekt je v souladu s bodem 3.2.3 hlavních zásad, a tudíž slučitelný se společným trhem.

115 Bod 2.4 druhý pododstavec hlavních zásad zejména uvádí, že pokud jsou podniky, kterých se týká projekt podpor na restrukturalizaci, umístěny v podporované oblasti, Komise vezme v úvahu hlediska charakteru oblastí ve smyslu čl. 87 odst. 3 písm. a) a c) ES způsobem uvedeným v bodě 3.2.3 týchž hlavních zásad. Tento bod nazvaný „Zvláštní podmínky použitelné na podpory na restrukturalizaci v podporovaných oblastech" zejména uvádí, že pokud se projekt režimu podpor na restrukturalizaci

podniků v obtížích týká podporované nebo znevýhodněné oblasti, Komise je povinna vzít to v úvahu a za tímto účelem navzdory existenci situace nadměrné strukturální kapacity v dotčeném sektoru pružně použít pravidlo snížení kapacity upravené v hlavních zásadách, jestliže to potřeby rozvoje oblasti odůvodňují.

116 Naproti tomu z výše uvedeného v žádném případě nevyplývá, že pokud v odvětví, kterého se projekt nové podpory týká, neexistuje nadměrná kapacita a pokud Komise v důsledku toho neuloží snížení kapacity způsobilým podnikům, tento projekt musí z této pouhé skutečnosti být považován za slučitelný se společným trhem.

117 Naopak je nadále nutné, aby tento projekt odpovídal zásadě vyjádřené v bodě 3.2.1 hlavních zásad, podle které může být projekt nové podpory na restrukturalizaci povolen pouze v případech, ve kterých lze prokázat, že toto povolení je v zájmu Společenství, a tudíž že splňuje podmínky pro obnovu funkční schopnosti, pro předcházení neoprávněným narušením hospodářské soutěže a podmínku proporcionality vyjmenované v bodě 3.2.2 hlavních zásad. Ačkoliv Komise může být „pružná" v této věci, nemůže všechno „zcela povolit" podle znění bodu 3.2.3 hlavních zásad (rozsudek Soudu ze dne 11. července 2002, HAMSA v. Komise, T-152/99, Recueil, s. II-3049, bod 114).

118 V projednávaném případě tedy zjištění, podle kterého se nejeví, že sardinské odvětví skleníkových plodin trpí nadměrnou kapacitou, neukládalo Komisi konstatovat slučitelnost projektu. Argument vycházející z nesprávného právního posouzení je tudíž v tomto bodě neopodstatněný.

119 Zadruhé vedlejší účastníci mají za to, že jelikož všechny podniky způsobilé pro projekt byly MZP, měla Komise použít bod 3.2.4 hlavních zásad.

120 Bod 1.2 hlavních zásad uvádí, že podpory na restrukturalizaci mohou být za určitých okolností odůvodněné, zejména „kdy je namístě vzít v úvahu příznivou úlohu, kterou hraje odvětví [MSP], z obecnějšího hospodářského hlediska, jakož i konkrétní potřeby těchto podniků a potřeby [MZP]". Bod 3.2.4 týchž hlavních zásad nazvaný „Podpory na restrukturalizaci [MSP]" zejména uvádí, že „v případě [MSP] nebude Komise požadovat, aby podpora na restrukturalizaci splňovala stejné striktní podmínky jako podmínky používané na velké podniky, zejména co se týče snížení kapacity a povinností předkládat zprávy".

121 Tyto body vedou ke konstatování, že Komise se zavázala k pružnému používání pravidel stanovených v bodě 3.2.2 hlavních zásad, pokud přezkoumává slučitelnost projektu podpory na restrukturalizaci MSP a MZP v obtížích se společným trhem, jako je projekt dotčený v projednávaném případě. Třebaže pružně, dotčená pravidla jsou použitelná.

122 V rámci posouzení opodstatněnosti úvah, které vedly Komisi k rozhodnutí o tom, že projekt nedodržoval tato pravidla, bude tudíž určeno, zda byla tato pravidla použita pružně s přihlédnutím k příznivé hospodářské úloze MZP a k jejich konkrétním potřebám (viz bod 141 dále).

123 Zatřetí vedlejší účastníci tvrdí, že Komise nemohla odmítnout posoudit slučitelnost projektu s ohledem na bod 3.2.5 hlavních zásad z důvodu, podle jejich názoru nerelevantního, že italské orgány nepožádaly o použití tohoto bodu.

124 Úvodní pododstavec bodu 3.2.5 hlavních zásad nazvaný „Ustanovení použitelná výlučně na podpory na restrukturalizaci v zemědělském odvětví" stanoví:

„Co se týče subjektů v zemědělském odvětví, Komise použije na žádost dotyčného členského státu a alternativně k obecným ustanovením stanovených [hlavními zásadami] ve věci snížení kapacity následující ustanovení [...]"

125 V projednávaném případě rozhodnutí, jehož faktická přesnost není v tomto bodě popírána, uvádí v bodech 33 a 52 odůvodnění, že italské orgány nikdy nepožádaly Komisi, která je na tuto možnost upozornila, o použití pravidel stanovených v bodě 3.2.5 hlavních zásad. Komise tudíž nejen mohla, ale rovněž se musela omezit na použití pravidel stanovených v bodě 3.2.2 hlavních zásad. Argument vycházející z nesprávného právního posouzení je tudíž v tomto bodě neopodstatněný.

— K posouzení projektu s ohledem na pravidla stanovená v bodě 3.2.2 hlavních zásad

126 Proto, aby projekt podpory na restrukturalizaci podniku v obtížích mohl být prohlášen za slučitelný se společným trhem podle čl. 87 odst. 3 písm. c) ES, musí souviset s plánem restrukturalizace směřujícím k omezení nebo přeorientování jeho činností (rozsudky Soudního dvora ze dne 14. září 1994, Španělsko v. Komise, C-278/92, C-279/92 a C-280/92, Recueil, s. I-4103, bod 67; ze dne 22. března 2001, Francie v. Komise, C-17/99, Recueil, s. I-2481, bod 45, a rozsudek Prayon-Rupel v. Komise, bod 41 výše, bod 70).

127 Bod 3.2.2 hlavních zásad, který tento požadavek provádí, zejména ukládá, aby plán restrukturalizace splňoval tři věcné podmínky. Je zaprvé nezbytné, aby umožňoval obnovu funkční schopnosti podniku, jenž je příjemcem podpory, v přiměřené lhůtě a na základě realistických předpokladů [bod 3.2.2 písm. i)], zadruhé, aby předcházel neoprávněným narušením hospodářské soutěže [bod 3.2.2 písm. ii)] a zatřetí aby byl úměrný nákladům a výhodám restrukturalizace [bod 3.2.2 písm. iii)].

128 Jelikož jsou tyto podmínky kumulativní, postačuje k tomu, aby projekt podpory na restrukturalizaci musel být Komisí prohlášen za neslučitelný, aby jedna z nich chyběla (rozsudky ze dne 22. března 2001, Francie v. Komise, bod 126 výše, body 49 a 50; Řecko v. Komise, bod 102 výše, body 100 a 101, a HAMSA v. Komise, bod 117 výše, bod 79).

129 Mimoto přísluší dotyčnému členskému státu za účelem splnění jeho povinnosti spolupráce s Komisí poskytnout všechny poznatky, aby bylo Komisi umožněno ověřit, že podmínky pro výjimku, o kterou členský stát žádá, jsou splněny (rozsudky Soudního dvora ze dne 28. dubna 1993, Itálie v. Komise, C-364/90, Recueil, s. I-2097, bod 20, a ze dne 29. dubna 2004, Itálie v. Komise, C-372/97, bod 74 výše, bod 81 až 85).

130 Konečně legalita rozhodnutí Komise ve věci státních podpor musí být soudem posuzována v závislosti na poznatcích, kterými tento orgán disponoval nebo mohl disponovat v okamžiku, kdy ho vydal (rozsudky Soudního dvora ze dne 10. července 1986, Belgie v. Komise, 234/84, Recueil, bod 2263, bod 16, a ze dne 29. dubna 2004, Německo v. Komise, C-277/00, Recueil, s. I-3925, bod 39).

131 V projednávaném případě italské orgány oznámily projekt režimu podpor určený k umožnění restrukturalizace přibližně 500 MZP. Tento projekt měl zaručovat, že individuální plány restrukturalizace předložené MZP žádajícími o přijetí do těchto režimů splňují podmínky stanovené v bodě 3.2.2 hlavních zásad. Komise v bodech 48 až 58 odůvodnění rozhodnutí konstatovala, že tomu tak nebylo.

132 Žalobce a vedlejší účastníci především tvrdí, že posouzení projektu s ohledem na bod 3.2.2 písm. i) hlavních zásad je postiženo zjevně nesprávným posouzením skutkového stavu.

133 Znění bodu 3.2.2 písm. i) hlavních zásad nazvaného „Obnova funkční schopnosti" ukazuje, že podmínka, kterou stanoví, obsahuje dva požadavky. Jednak obnova funkční schopnosti musí být především založena na vnitřních faktorech, a tudíž se může zakládat na vnějších faktorech pouze akcesoricky a za předpokladu, že uvedené faktory jsou realistické. Krom toho obnova funkční schopnosti musí být uskutečnitelná v přiměřené lhůtě a musí být dlouhodobě udržitelná.

134 Co se týče prvního z těchto požadavků, Komise v bodech 49 a 50 odůvodnění rozhodnutí konstatovala, že obnova funkční schopnosti je založena na dvou vnějších faktorech spočívajících jednak v předpokladu, podle kterého příjmy musejí růst z důvodu reklamních kampaní, jež měly vytvořit nová odbytiště, a jednak v předpokladu, podle kterého příjmy nesmějí klesat z důvodu neexistence vlivu zvýšení produkce na ceny. Komise měla za to, že první z těchto předpokladů nebyl prokázán a že druhý nebyl ověřitelný a navíc nebyl realistický.

135 Podle prohlášení italských orgánů a žalobce se projekt zakládal „převážně na vnitřních opatřeních", která se měla projevovat zvýšením produkce oprávněných

podniků odpovídajícím téměř 40 % objemu a zvýšením jejich příjmů o více než 50 % a „značně" na vnějším faktoru spočívajícím ve „zvyšující se poptávce po místních produktech".

136 Rozhodnutí, jehož body 49 a 50 odůvodnění se týkají tohoto vnějšího faktoru, mohlo na první pohled vést k dojmu, že Komise opomněla přezkoumat vnitřní faktory. Z pozornějšího čtení nicméně vyplývá, že Komise implicitně, avšak nepominutelně uznala důležitost a relevanci těchto faktorů. Jelikož Komise připustila možnost, že tyto faktory umožňují zvýšení nabídky odpovídající 40 %, tázala se na skutečnost, zda toto zvýšení nemůže z důvodu nedostatku dostatečné poptávky mít za následek klesání cen a zabránit obnově funkční schopnosti, kterou měla zajišťovat. Z tohoto důvodu Komise požádala o hospodářské informace týkající se existence odbytišť a vlivu zvýšení produkce na ceny, jak to mimoto potvrdila při jednání, aniž by to bylo popíráno.

137 Italské orgány však nikdy neposkytly přesné informace týkající se odbytišť, a zejména reklamních kampaní, jejichž uspořádání plánovaly, jak to během správního řízení oznámily Komisi. Je přitom zřejmé, že Komise nemohla zakládat své posouzení na pouhém tvrzení (viz obdobně rozsudek ze dne 29. dubna 2004, Itálie v. Komise, C-372/97, bod 74 výše, bod 84).

138 Dotázaný na tuto otázku při jednání žalobce mimoto připustil, že jeho reklamní kampaně představovaly pouze „předpoklad".

139 Stejně tak italské orgány nikdy neposkytly přesvědčivé informace ve věci účinků zvýšení produkce na ceny, které popsaly Komisi. V dopise ze dne 26. ledna 2001 předložily totiž v podstatě studii trhu požadovanou Komisí dne 19. června 1998,

19. října 1998 a 7. prosince 1999. Tato studie, jež vypovídá zejména o tendenci směrem ke zvýšení prodejní ceny takzvaných „konzumních" rajčat a prodejní ceny červených paprik v provincii Cagliari mezi roky 1995 a 1997, umožňuje předvídat, jaký by mohl být další vývoj ceny těchto dvou produktů v této provincii, což jsou ostatně nerelevantní informace. Naproti tomu bylo možné bez zjevného pochybení konstatovat, že studie neposkytovala přesvědčivé údaje týkající se vývoje ceny těchto produktů a jiných dotyčných produktů v provincii Cagliari a ve zbytku Sardinie s ohledem na zvýšení očekávané produkce v této oblasti o více než 40 % provedením projektu.

140 Dotázaný na tuto otázku při jednání žalobce mimoto nepopíral nedostatečnost této studie a omezil se na vysvětlení, že bylo třeba vzít v úvahu jiné poznatky, jako je cíl podpory, racionalizace a specializace MZP sledovaný projektem.

141 Tento argument nemůže být však přijat. Pouze totiž při existenci přesných a přesvědčivých údajů může Komise splnit svou povinnost, která jí přísluší podle bodu 3.2.4 hlavních zásad, jednat pružně při určení, zda projekt týkající se MSP nebo MZP splňuje podmínku obnovy funkční schopnosti stanovenou v bodě 3.2.2 písm. i) týchž hlavních zásad.

142 Z uvedeného tudíž zaprvé vyplývá, že Italská republika opomněla oznámit informace, které by Komisi umožnily se ujistit, že projekt může obnovit funkční schopnost oprávněných MZP na základě realistických předpokladů, navzdory opakovaným žádostem tohoto orgánu, a zadruhé, že tento orgán musel z tohoto důvodu konstatovat, aniž by se v tomto ohledu dopustil zjevně nesprávného posouzení skutkového stavu, že dostupné informace mu neumožňovaly odstranit pochybnosti, které měl v této věci.

143 Jelikož nelze konstatovat, že se Komise dopustila zjevně nesprávného posouzení skutkového stavu, když se domnívala, že poznatky, které měla k dispozici, jí neumožňovaly rozhodnout o tom, že projekt splňuje tuto podmínku obnovy funkční schopnosti a jelikož podmínky stanovené v bodě 3.2.2 hlavních zásad jsou kumulativní (viz body 127 a 128 výše), žalobní důvod je třeba zamítnout, aniž by bylo třeba přezkoumat argumenty týkající se posouzení projektu s ohledem na jiné podmínky vyjmenované v tomto bodě (rozsudky ze dne 22. března 2001, Francie v. Komise, bod 126 výše, bod 50; Řecko v. Komise, bod 102 výše, bod 101, a HAMSA v. Komise, bod 117 výše, bod 108).

h) K žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení čl. 7 odst. 4 nařízení č. 659/1999

Argumenty účastníků řízení

144 Podle žalobce podporovaného vedlejšími účastníky Komise nesprávně přijala záporné rozhodnutí podle čl. 7 odst. 5 nařízení č. 659/1999 namísto přijetí podmínečného rozhodnutí podle čl. 7 odst. 4 uvedeného nařízení.

145 Komise tento žalobní důvod odmítá.

Závěry Soudu

146 Článek 7 nařízení č. 659/1999 nazvaný „Rozhodnutí Komise ukončit formální vyšetřovací řízení" zejména stanoví:

„1. Aniž je dotčen článek 8, může být formální vyšetřovací řízení ukončeno rozhodnutím podle odstavců 2 až 5 tohoto článku.

[...]

4. Komise může připojit ke kladnému rozhodnutí podmínky, za kterých může být podpora považována

za slučitelnou se společným trhem, a může stanovit povinnosti pro umožnění kontroly plnění rozhodnutí (dále jen „‚podmínečné rozhodnutí'").

5. Shledá-li Komise, že oznámená podpora není slučitelná se společným trhem, rozhodne, že podpora nemůže být uskutečněna (dále jen „‚záporné rozhodnutí'").

6. Rozhodnutí přijatá podle odstavců 2, 3, 4 a 5 budou učiněna ihned po odstranění pochybností uvedených v čl. 4 odst. 4. Komise vyvine nejvyšší úsilí, aby přijala rozhodnutí ve lhůtě 18 měsíců od zahájení řízení. Tato lhůta může být prodloužena společným souhlasem Komise a dotyčného členského státu.

7. Po uplynutí lhůty uvedené v odstavci 6 Komise rozhodne ve lhůtě dvou měsíců na základě jí dostupných informací, pokud o to dotyčný stát požádá. Komise případně přijme záporné rozhodnutí, pokud poskytnuté informace nejsou dostatečné pro určení slučitelnosti."

147 Použití těchto ustanovení v projednávaném případě vede k připomenutí, že dne 14. září 2001 Italská republika požádala Komisi o přijetí rozhodnutí podle čl. 7 odst. 7 nařízení č. 659/1999 a že dne 13. listopadu 2001 Komise přijala rozhodnutí, ve kterém v podstatě konstatovala, že informace poskytnuté Italskou republikou jí neumožňovaly odstranit veškeré pochybnosti, které měla ohledně slučitelnosti projektu se společným trhem.

148 Přezkoumání žalobního důvodu vycházejícího z porušení čl. 87 odst. 3 písm. c) ES a hlavních zásad vedlo ke konstatování, že posouzení, které vedlo Komisi k závěru, že projekt nesplňoval podmínku obnovy funkční schopnosti stanovenou v bodě 3.2.2 písm. i) hlavních zásad (body 49 a 50 odůvodnění rozhodnutí), nemůže být považováno za zjevně nesprávné (viz body 132 až 142 výše).

149 Vzhledem k tomu, že podmínky vyjádřené v bodě 3.2.2 hlavních zásad jsou kumulativní (viz body 127, 128 a 143 výše) a informace poskytnuté Italskou republikou tudíž neumožňovaly rozhodnout o slučitelnosti projektu se společným trhem, Komise měla právo přijmout záporné rozhodnutí v souladu s čl. 7 odst. 7 nařízení č. 659/1999.

150 Žalobní důvod je tudíž třeba zamítnout.

2. *K ostatním důvodům vedlejších účastníků*

151 Článek 40 čtvrtý pododstavec Statutu Soudního dvora stanoví, že návrhy obsažené v návrhu na vstoupení vedlejšího účastníka do řízení se omezí na podporu návrhů

jednoho z účastníků řízení. Článek 116 odst. 4 jednacího řádu stanoví, že vyjádření vedlejšího účastníka musí zejména obsahovat návrhy vedlejšího účastníka, které jsou určeny k částečné nebo úplné podpoře či zamítnutí návrhů jednoho z účastníků řízení, jakož i důvody a argumenty, kterých se vedlejší účastník dovolává.

152 Tato ustanovení přiznávají vedlejšímu účastníkovi právo uplatňovat samostatně nejen argumenty, ale také důvody za předpokladu, že podporují návrhy jednoho z hlavních účastníků řízení a úplně se neliší od návrhů, které jsou základem sporu mezi žalobcem a žalovanou, což by mělo za následek změnu předmětu tohoto sporu (viz rozsudky Soudního dvora ze dne 23. února 1961, De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg v. Vysoký úřad, 30/59, Recueil, s. 3, 37; ze dne 17. března 1993, Komise v. Rada, C-155/91, Recueil, s. I-939, bod 24, a ze dne 15. července 2004, Španělsko v. Komise, C-501/00, Sb. rozh. s. I-6717, body 131 až 157; rozsudek Soudu ze dne 1. prosince 1999, Boehringer v. Rada a Komise, T-125/96 a T-152/96, Recueil, s. II-3427, bod 183).

153 Pro rozhodnutí o přípustnosti důvodů, kterých se vedlejší účastník dovolává, přísluší tudíž Soudu, aby prověřil, že tyto důvody souvisejí s předmětem sporu, jak ho vymezili hlavní účastníci řízení.

154 Co se týče sporu zahájeného územněsprávním celkem týkajícího se slučitelnosti režimu podpor na restrukturalizaci hospodářského odvětví plánovaného tímto správním celkem se společným trhem nelze popírat, že podniky, jež mohou mít prospěch z tohoto režimu, a jejich zástupci se zajisté nacházejí v situaci, která jim umožňuje užitečně doplnit tvrzení žalujícího celku, zejména co se týče obtíží, k jejichž vyřešení jsou podpory určeny a účinků, které tyto podpory mohou mít. Souvislost jejich důvodu s předmětem sporu tudíž nesmí být předmětem restriktivního posouzení.

155 Pokud se tedy jeví, že žaloba, jejíž přípustnost je sporná, musí být v každém případě zamítnuta ve věci samé, soud z důvodu hospodárnosti řízení může bez dalšího rozhodnout o její podstatě (viz v tomto smyslu rozsudky Soudního dvora ze dne 26. února 2002, Rada v. Boehringer, C-23/00 P, Recueil, s. I-1873, bod 52, a ze dne 23. března 2004, Francie v. Komise, C-233/02, Recueil, s. I-2759, bod 26). Stejně tak, pokud se jeví, že důvod, jehož souvislost s předmětem sporu je sporná, musí být v každém případě odmítnut jako nepřípustný z jiného důvodu nebo jako neopodstatněný, soud může tento důvod zamítnout, aniž by rozhodl o tom, zda vedlejší účastník překročil svou úlohu vystupovat na podporu návrhů jednoho z hlavních účastníků řízení (viz například rozsudek Soudního dvora ze dne 24. ledna 2002, Francie v. Komise, C-118/99, Recueil, s. I-747, body 64 a 65).

156 Důvody, kterých se v projednávaném případě dovolávají vedlejší účastníci, je třeba přezkoumat s ohledem na tyto zásady.

a) K důvodu vycházejícímu z porušení práva být vyslechnut

Argumenty účastníků řízení

157 Podle vedlejších účastníků Komise porušila právo být vyslechnut, které představuje jednu z procesních záruk stanovených čl. 88 odst. 2 ES. Rozhodnutí totiž neumožňuje určit, zda jiné členské státy jakožto zúčastněné strany předložily vyjádření ve věci slučitelnosti projektu se společným trhem. V takovém případě by přitom bylo třeba konstatovat, že Italské republice nebylo na tato vyjádření umožněno odpovědět.

158 Komise, jež na tento důvod ve svých písemnostech neodpověděla, globálně při jednání uplatňovala, že důvody dovolávané vedlejšími účastníky jsou z velké části nepřípustné z důvodu, že neodpovídají žalobním důvodům žalobce.

Závěry Soudu

159 Čtení rozhodnutí, jehož přesnost není vedlejšími účastníky v tomto bodě popírána, vede ke konstatování, že důvod, který se ostatně jeví pouze spekulativním, není skutkově podložen. Tento důvod totiž ve svém bodu 4 odůvodnění uvádí, že Komise během formálního vyšetřovacího řízení neobdržela vyjádření od zúčastněných stran.

160 Zúčastněnými stranami se přitom podle definice čl. 1 písm. h) nařízení č. 659/1999 rozumí zejména kterýkoliv členský stát, s výjimkou státu, který plánuje poskytnout nebo který poskytl novou podporu a který je z tohoto důvodu považován za dotčený členský stát.

161 Z rozhodnutí lze tudíž vyvodit, že žádný členský stát jednající v postavení zúčastněné strany nepředložil vyjádření týkající se slučitelnosti projektu se společným trhem, které by Komise mohla oznámit Italské republice.

162 Za těchto podmínek je třeba důvod zamítnout, aniž je namístě se vyjadřovat k jeho přípustnosti, co se týče jednak jeho souvislosti s předmětem sporu, a jednak možnosti, kterou by měli případní příjemci z režimu podpor, dovolávat se porušení práva být vyslechnut propůjčeného dotčenému členskému státu v rámci postupu stanoveného čl. 88 odst. 2 ES.

b) K důvodu vycházejícímu z porušení čl. 87 odst. 2 písm. b) ES

Argumenty účastníků řízení

163 Vedlejší účastníci uplatňují, že Komise porušila čl. 87 odst. 2 písm. b) ES týkající se podpor určených k náhradě škod způsobených přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi tím, že ho odmítla použít.

164 Komise na tento důvod ve svých písemnostech neodpověděla, avšak globálně při jednání uplatňovala, že důvody dovolávané vedlejšími účastníky jsou z velké části nepřípustné z důvodu, že neodpovídají žalobním důvodům žalobce. Žalobce měl za to, že tyto důvody v žádném případě nemění předmět sporu.

Závěry Soudu

165 Důvod je zjevně neopodstatněný. Článek 87 odst. 2 písm. b) ES je totiž výjimkou z obecné zásady neslučitelnosti podpor se společným trhem a musí být jako takový předmětem striktního výkladu, podle kterého pouze škoda přímo způsobená přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi může zakládat použití tohoto ustanovení (rozsudek Řecko v. Komise, bod 102 výše, bod 81). Mimoto, jak bylo již podotknuto, legalita rozhodnutí Komise ve věci státních podpor musí být posuzována soudem v závislosti na poznatcích, kterými tento orgán disponoval nebo mohl disponovat v okamžiku, kdy ho vydal.

166 V projednávaném případě přitom přezkoumání dopisů vyměněných během správního řízení ukazuje, že italské orgány nikdy Komisi neoznámily, a tím spíš neprokázaly, že projekt zaváděl podpory určené k náhradě škod uvedených v čl. 87 odst. 2 písm. b) ES. Naopak ho vždy předkládaly jako projekt, jehož cílem bylo provedení režimu podpor na restrukturalizaci podniků v obtížích. Jako takový musel být tento projekt posuzován s ohledem na hlavní zásady, které výslovně vylučují v jejich bodě 2.4 prvním pododstavci podpory uvedené v čl. 87 odst. 2 písm. b) z oblasti své působnosti.

167 Mimoto žalobce při jednání potvrdil, že navzdory událostem, které kvalifikoval jako pohromy a jiným faktorům, jako je ostrovní povaha Sardinie, jež se vyskytovaly na počátku obtíží sardinských MZP, projekt nicméně zamýšlel „jít za hranici pouhého vyrovnání" těchto událostí.

168 Komisi tudíž nelze vytýkat, že měla v bodě 44 odůvodnění rozhodnutí za to, že projekt nezamýšlel poskytnout podpory podle čl. 87 odst. 2 písm. b) ES, a tudíž, že nepoužila toto ustanovení (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 28. dubna 1993, Itálie v. Komise, bod 129 výše, bod 20; rozsudky Soudního dvora ze dne 19. září 2002, Španělsko v. Komise, C-113/00, Recueil, s. I-7601, body 68 a 69, a ze dne 29. dubna 2004, Německo v. Komise, bod 130 výše, bod 40).

169 Za těchto okolností je třeba důvod zamítnout, aniž je třeba vyjádřit se k jeho souvislosti s předmětem sporu.

c) K důvodu vycházejícímu z porušení článku 158 ES a prohlášení č. 30 o ostrovních regionech připojeného k závěrečnému aktu Amsterodamské smlouvy

Argumenty účastníků řízení

170 Vedlejší účastníci vytýkají Komisi, že porušila článek 158 ES a prohlášení č. 30 tím, že nevzala v rozhodnutí v úvahu skutečnost, že cílem projektu bylo uskutečnění cílů těchto ustanovení. Uvádějí zejména rozhodnutí, ve kterých Komise měla vzít v úvahu zaostalost v hospodářském a sociálním rozvoji související s ostrovním charakterem.

171 Komise má za to, že tento důvod je třeba odmítnout jako nepřípustný z důvodu, že nebyl uplatněn žalobcem, a v každém případě jako neopodstatněný. Žalobce při jednání uplatňoval, že tento důvod v žádném případě nemění předmět sporu.

Závěry Soudu

172 Důvod, třebaže je odlišný od důvodů uplatněných žalobcem, je přípustný. Žalobce totiž uplatnil žalobní důvod vycházející z porušení čl. 87 odst. 3 písm. c) ES a hlavních zásad. Pokud přitom Komise posuzuje projekt nové podpory na restrukturalizaci podniků v obtížích týkající se podporovaného nebo znevýhodněné oblasti, Komise vezme v úvahu článek 158 ES způsobem popsaným v bodě 1.3 druhém pododstavci a v bodě 3.2.3 hlavních zásad. Jestliže tudíž Komise nevzala, jak to tvrdí vedlejší účastníci, v úvahu skutečnost, že projekt měl za cíl uskutečnit cíle článku 158 ES, porušila čl. 87 odst. 3 písm. c) ES a hlavní zásady.

173 Co se týče věci samé, je třeba konstatovat, že článek 158 ES ve svém prvním pododstavci stanoví, že Společenství za účelem podpory harmonického vývoje rozvíjí a prosazuje svou činnost vedoucí k posilování hospodářské a sociální soudržnosti a ve svém druhém pododstavci, že Společenství se především zaměří na snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje různých regionů a na snížení zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů nebo ostrovů, včetně venkovských oblastí.

174 Pokud Komise přezkoumává, zda projekt režimu podpor na restrukturalizaci podniků v obtížích může být prohlášen za slučitelný se společným trhem podle odchylky stanovené v čl. 87 odst. 3 písm. c) ES, zavázala se, jak to bylo uvedeno výše, v bodě 3.2.3 hlavních zásad vzít v úvahu cíle článku 158 ES a regionální dopady projektu nové podpory se zaměřením na odvětví.

175 Nicméně pouhá skutečnost, že cílem projektu nové podpory je uskutečnění cílů jiného ustanovení Smlouvy, než je odchylka stanovená v čl. 87 odst. 3 ES dovolávaná dotyčným členským státem, nemá sama o sobě za následek, že tento projekt splňuje podmínky pro použití této odchylky (viz v tomto smyslu rozsudky Soudního dvora ze dne 25. června 1970, Francie v. Komise, 47 v. 69, Recueil, s. 487, bod 13, a ze dne 21. října 2003, van Calster a další, C-261/01 a C-262/01, Recueil, s. I-12249, bod 47).

176 Naopak v projednávaném případě jsou použitelné, třebaže pružně, podmínky stanovené v bodě 3.2.2 hlavních zásad a přezkoumání předcházejících žalobních důvodů ukázalo, že Komise, jež je povinna se vyjádřit ve lhůtě dvou měsíců s přihlédnutím k informacím, které má k dispozici, se mohla domnívat, že Italská republika neposkytla přesvědčivé poznatky, které by umožňovaly ověřit, že projekt splňoval tyto podmínky a s ohledem na pochybnosti existující v tomto ohledu mohla ukončit svůj přezkum konečným záporným rozhodnutím.

177 Tento závěr není popřen skutečností, že v některých rozhodnutích přijatých dříve na základě kontroly státních podpor Komise vzala v úvahu údaje související s ostrovním charakterem způsobem, který není mimoto vedlejšími účastníky upřesněn. Legalita rozhodnutí Komise, jež konstatuje, že nová podpora nesplňuje podmínky pro použití této odchylky, musí být totiž posuzována pouze v rámci čl. 87 odst. 3 písm. c) ES, a nikoliv s ohledem na předchozí rozhodovací praxi Komise za předpokladu, že je prokázána (viz obdobně rozsudek Soudního dvora ze dne 30. září 2003, Freistaat Sachsen a další v. Komise, C-57/00 P a C-61/00 P, Recueil, s. I-9975, body 52 a 53).

178 Co se týče dovolávání se prohlášení č. 30, toto prohlášení není relevantní. Rozhodnutí je totiž individuální akt, k jehož přijetí je povinna Komise v rámci své povinnosti zajišťovat dodržování článku 87 ES a provádění článku 88 ES, a nespadá tedy do zákonodárné moci Společenství, jež předpokládá „v odůvodněných případech přijmout opatření ve prospěch těchto regionů s cílem lépe je integrovat do vnitřního trhu za rovných podmínek", uvedená v tomto prohlášení.

179 Důvod je tudíž třeba zamítnout.

d) K důvodu vycházejícímu z porušení směrnic 72/159 a 75/268

Argumenty účastníků řízení

180 Vedlejší účastníci vytýkají Komisi, že v rozhodnutí neodkázala na ustanovení směrnic 72/159 a 75/268. První z těchto směrnic umožňuje prohlásit finanční podpory a podpory na investice, jako jsou podpory v projednávaném případě, za

slučitelné se společným trhem a druhá dosáhnout cílů společné zemědělské politiky v nejvíce znevýhodněných zemědělských oblastech. Nařízení Rady (EHS) č. 797/85 ze dne 12. března 1985 o zlepšení účinnosti zemědělských struktur (Úř. věst. L 93, s. 1), které je doplňuje, mimoto svěřuje ve svém článku 18 plnou pravomoc členským státům k přijetí zvláštních regionálních opatření, mezi které mohou spadat opatření plánovaná projektem. Všechna tato ustanovení Komisi umožňovala nepoužít hlavní zásady a nebránit provedení projektu.

181 Komise odpovídá, že důvod musí být odmítnut jako nepřípustný a v každém případě jako nerelevantní. Žalobce při jednání uplatňoval, že tento důvod v žádném případě nemění předmět sporu.

Závěry Soudu

182 Rozhodnutí bylo přijato dne 13. listopadu 2001 po předběžném posouzení zahájeném dne 15. ledna 1998 a formálním vyšetřovacím řízení zahájeném rozhodnutím obdrženým Italskou republikou dne 4. února 1999.

183 Směrnice 75/268 byla zrušena čl. 41 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 950/97 ze dne 20. května 1997 o zlepšení účinnosti zemědělských struktur (Úř. věst. L 142, s. 1), jež vstoupilo v platnost sedmým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropských společenství* dne 2. června 1997. Stejně tak nařízení (EHS) č. 797/85 bylo zrušeno čl. 40 odst. 1 nařízení Rady č. 2328/91 ze dne 15. července 1991 o zlepšení účinnosti zemědělských struktur (Úř. věst. L 218, s. 1), jež vstoupilo v platnost třetím dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropských společenství* dne 6. srpna 1991. Vedlejší účastníci tudíž na nich nemohou zakládat své argumenty vzhledem k tomu, že se navíc nikdy nedovolávali aktů, které je nahradily.

184 Co se týče směrnice 72/159, vedlejší účastníci se omezují na konstatování, že její články 8 a 14 „nebrání slučitelnosti [projektu] a umožňují nepoužití hlavních zásad", avšak nevysvětlují, a tím spíš neprokazují, jakým způsobem Komise měla nebo alespoň mohla rozhodnout jinak, než jakým rozhodla. Mimoto uvedená ustanovení se netýkají projektů nových podpor na restrukturalizaci podniků v obtížích oznámených Komisi pro účely prověření ve smyslu čl. 87 odst. 3 písm. c) ES, jako je projekt, který je předmětem rozhodnutí. Naopak článek 8 směrnice 72/159 se týká „selektivních režimů podpor pro rozvoj zemědělských podniků, které zavedou členské státy" (*neoficiální překlad*) za účelem „podpory jejich činností a jejich rozvoje za racionálních podmínek" (*neoficiální překlad*) za podmínek uvedených články 1 až 10 této směrnice. Článek 14 této směrnice se týká zakázaných nebo z důvodu výjimky povolených „podpor pro investice, s výhradou jejich poskytnutí v souladu s ustanoveními stanovenými [...] v článcích [87 ES až 89 ES]". *(neoficiální překlad)*

185 Za těchto okolností je třeba důvod zamítnout, aniž je třeba vyjádřit se k jeho souvislosti s předmětem sporu.

e) K návrhu, aby Soud „podpůrně prohlásil nepoužitelnost protiprávních ustanovení ve smyslu článku 241 ES".

186 Tento návrh, jenž je třeba posuzovat jako důvod na podporu žalobních návrhů (usnesení Soudního dvora ze dne 16. listopadu 2000, Schiocchet v. Komise, C-289/99 P, Recueil, s. I-10279, bod 25), musí v souladu s čl. 116 odst. 4 písm. b) jednacího řádu obsahovat argumenty svého autora. Abstraktní vyjádření, které neobsahuje dostatečně jasné a přesné údaje pro to, aby bylo umožněno účastníkům řízení na něj odpovědět a Soudu vykonat svůj přezkum, tento požadavek nesplňuje (rozsudek Soudního dvora ze dne 15. prosince 1961, Fives Lille Cail a další v. Vysoký úřad, 19/60, 21/60, 2/61 a 3/61, Recueil, s. 561, 588, a usnesení Soudu ze dne 28. dubna 1993, De Hoe v. Komise, T-85/92, Recueil, s. II-523, bod 20).

187 V projednávaném případě se přitom vedlejší účastníci nedovolávají protiprávnosti žádného aktu Společenství. Konkrétně, ačkoliv uplatňují, že část ustanovení nařízení č. 659/1999 je neslučitelná se zásadou právní jistoty, neupřesňují, o která ustanovení se jedná a mimoto výslovně nepopírají jejich legalitu.

188 Za těchto podmínek důvod nesplňuje minimální požadavky pro své uplatnění stanovené jednacím řádem, a je tudíž třeba ho odmítnout jako nepřípustný, aniž je třeba vyjádřit se k jeho souvislosti s předmětem sporu.

189 Jelikož všechny důvody uplatňované na podporu návrhů na zrušení rozhodnutí v plném rozsahu byly zamítnuty, tyto návrhy je třeba rovněž zamítnout.

B – *K návrhům na částečné zrušení rozhodnutí v rozsahu, v němž nestanoví, že podpory jsou legální do výše částky 100 000 eur*

1. *Argumenty účastníků řízení*

190 Na podporu svých návrhů na částečné zrušení rozhodnutí se vedlejší účastníci dovolávají jediného důvodu vycházejícího z porušení pravidla *de minimis*.

191 Komise má za to, že tyto návrhy nepodporují návrhy žalobce vzhledem k tomu, že návrhy žalobce směřují ke zrušení rozhodnutí v plném rozsahu, a nikoliv k jeho částečnému zrušení, a musejí být tudíž odmítnuty jako nepřípustné; že důvod na

jejich podporu nesouvisí s předmětem sporu, jelikož nemá žádný vztah k žalobním důvodům, kterých se dovolává žalobce, a tudíž musí být rovněž odmítnut jako nepřípustný; že tento důvod je v každém případě nerelevantní, jelikož pravidlo *de minimis* nebylo v projednávaném případě použitelné.

192 Žalobce při jednání uplatňoval, že podpůrné návrhy vedlejších účastníků jsou obsaženy v jeho vlastních návrzích a že důvod dovolávaný na podporu těchto podpůrných návrhů nemění předmět sporu.

2. *Závěry Soudu*

193 Z článku 40 čtvrtého pododstavce Statutu Soudního dvora a čl. 116 odst. 4 jednacího řádu plyne, že jestliže vedlejší účastník nemůže předložit návrhy, jež přesahují návrhy, na podporu kterých vstupuje do řízení (rozsudek Soudu ze dne 27. září 2000, BP Chemicals v. Komise, T-184/97, Recueil, s. II-3145, bod 39), může naproti tomu podporovat tyto návrhy pouze částečně.

194 V projednávaném případě žalobce podal návrh na zrušení rozhodnutí v rozsahu, v němž ve svém článku 1 prohlašuje, že projekt je neslučitelný se společným trhem. Tím, že podpůrně navrhují zrušení rozhodnutí v rozsahu, v němž neomezuje toto prohlášení neslučitelnosti na podpory ve výši rovnající se nebo vyšší než 100 000 eur, vedlejší účastníci nepřipojují nové návrhy k návrhům žalobce. Jejich podpůrné návrhy směřují totiž k částečné podpoře návrhů žalobce v souladu s čl. 116 odst. 4 jednacího řádu, a jsou tudíž přípustné.

195 Dále, jak bylo uvedeno výše, čl. 40 čtvrtý pododstavec Statutu Soudního dvora a čl. 116 odst. 4 jednacího řádu přiznávají vedlejšímu účastníkovi právo uplatňovat samostatně nejen argumenty, ale také důvody za předpokladu, že podporují návrhy jednoho z hlavních účastníků řízení a úplně se neliší od návrhů, které jsou základem sporu mezi žalobcem a žalovanou, což by mělo za následek změnu předmětu sporu.

196 V projednávaném případě žalobce uplatnil žalobní důvod vycházející v podstatě ze skutečnosti, že projekt stanovil podpory nízké částky, které by neovlivnily obchod mezi členskými státy ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES a nezměnily by podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem ve smyslu čl. 87 odst. 3 písm. c) ES (viz body 81 až 90 výše). Vedlejší účastníci uplatňují důvod vycházející z porušení pravidla *de minimis*.

197 Pravidlo *de minimis* přitom chápe podmínku ovlivnění obchodu mezi členskými státy stanovenou čl. 87 odst. 1 ES a upřesňuje způsob, jakým Komise přezkoumává tuto podmínku, prohlášením zásady, že podpora nízké částky nemá výrazný dopad na obchod mezi členskými státy (rozsudek Nizozemsko v. Komise, bod 29 výše, body 3 a 25).

198 Důvod vedlejších účastníků tudíž souvisí s předmětem sporu, a je tudíž přípustný.

199 Co se týče věci samé, pravidlo *de minimis* se nepoužije na podpory poskytované podnikům činným v zemědělském odvětví, jak to ostatně uvádějí hlavní zásady ve svém bodu 2.3 druhém pododstavci a ve svém bodu 3.2.5 písm. c) prvním pododstavci. V projednávaném případě je přitom nesporné, že projekt zamýšlel

poskytnout podpory takovým podnikům. Dovolávání se porušení tohoto pravidla je tudíž nerelevantní (rozsudky ze dne 19. září 2002, Španělsko v. Komise, bod 168 výše, bod 35, a Řecko v. Komise, body 102 výše, bod 74).

200 Žalobní důvod je tudíž třeba zamítnout, jakož i návrhy na částečné zrušení rozhodnutí.

201 V důsledku toho je třeba žalobu zamítnout v plném rozsahu.

## K nákladům řízení

202 Článek 87 jednacího řádu v odstavci 2 stanoví, že účastníku řízení, který byl ve sporu neúspěšný, bude uložena náhrada nákladů řízení, pokud účastník řízení, který byl ve sporu úspěšný, náhradu nákladů ve svém návrhu požadoval. Článek 87 odst. 4 jednacího řádu stanoví, že může být rozhodnuto, že vedlejší účastník jiný než členský stát nebo orgán ponese vlastní náklady.

203 Vzhledem k tomu, že v projednávaném případě byl žalobce ve sporu neúspěšný, je namístě uložit mu náhradu nákladů řízení v souladu s návrhy Komise, s výjimkou nákladů vynaložených Komisí z důvodu vedlejšího účastenství. Je namístě rovněž rozhodnout, že vedlejší účastníci ponesou vlastní náklady a jelikož Komise náhradu nákladů ve svém návrhu požadovala, náklady jí vynaložené z důvodu svého vedlejšího účastenství.

Z těchto důvodů

SOUD (čtvrtý rozšířený senát)

rozhodl takto:

1) **Žaloba se zamítá.**

2) **Regione autonoma della Sardegna se ukládá náhrada nákladů řízení, s výjimkou nákladů uvedených v bodě 3 dále.**

3) **Confederazione italiana agricoltori della Sardegna, Federazione regionale coltivatori diretti della Sardegna a Federazione regionale degli agricoltori della Sardegna ponesou vlastní náklady, jakož i náklady vynaložené Komisí z důvodu svého vedlejšího účastenství.**

Legal Tiili Meij

Vilaras Forwood

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 15. června 2005.

Vedoucí soudní kanceláře Předseda

H. Jung H. Legal